

HANDLINGSPROGRAM

REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN 2022 – 2027

AGDER VANNREGION

Agder vannregion

www.vannportalen.no/agder

Beskrivelse av planen

Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 (vannforvaltningsplan) skal vedtas av fylkestingene i Agder, Vestfold og Telemark og Rogaland i siste halvdel 2021, før den oversendes Miljødirektoratet for gjennomgang 31.12.2021. Deretter sender Miljødirektoratet sin innstilling til Klima- og Miljødepartementet februar 2021. Godkjenning av planen fra berørte departementer forventes å foreligge våren 2022.

Planen er utarbeidet i tråd med *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften), som er implementeringen av EU's vanddirektiv. Planen presenterer hvordan vi ønsker å forvalte vannmiljøet og vannressursene i et langsiktig perspektiv, og vil være et sentralt verktøy for en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet. Dette skal skje gjennom:

- en helhetlig vannforvaltning på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, med god medvirkning fra allmenne interesser
- at ansvarlige kommuner, fylkeskommuner og sektormyndigheter følger opp forvaltningsplanen gjennom egne planer og vedtak etter eget sektorlovverk
- å unngå forringelse av miljøtilstanden i vassdrag og kystvann
- å oppfylle miljømål og gjennomføre miljøforbedrende tiltak slik det fastsettes for den enkelte elv-, innsjø- og kystvannsforekomst

Det generelle miljømålet er minst god økologisk og kjemisk tilstand for vannforekomstene innen 2027. For å nå miljømålene er det utarbeidet et regionalt tiltaksprogram med tiltak for å forebygge, forbedre og/eller gjenopprette miljøtilstanden der det er nødvendig.

Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 er den andre av i alt tre planrunder fram til og med 2033. Planene etter 2033 skal rulleres hvert 6. år.

Handlingsprogram

Regionale planer etter plan- og bygningsloven skal ha et handlingsprogram, jf. plan- og bygningsloven § 8-1. Handlingsprogrammet skal gi en vurdering av hvilken oppfølging planen krever: hvem skal gjøre hva når. Handlingsprogrammet er på høring samtidig med forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. Fylkestingene skal vedtashandlingsprogrammet sammen med planen. Behovet for å rullere handlingsprogrammet skal vurderes årlig.

Handlingsprogrammet viser hvilken oppfølging planen krever og utpeker ansvarlig organ og samarbeidspartnere for gjennomføring av planen på et overordnet nivå. Arbeidsfordeling framgår av tabell på sidene 4 - 7. Oppgavene er ikke listet i prioritert rekkefølge. Handlingsprogrammet fokuserer på selve planprosessen og inkluderer derfor ikke tiltak etter det regionale tiltaksprogrammet for Agder vannregion 2022 – 2027.

Ressursbehov

Det er svært vanskelig å anslå ressursbehov for den enkelte sektor/ sektormyndighet.

Handlingsprogrammet forsøker å gi en overordnet oversikt over hvem som har ansvar for vesentlige oppgaver, som er av betydning for gjennomføring av målene og tiltakene i regional plan og regionalt tiltaksprogram. Her er det videre definert i hvilke møtearenaer det legges opp til at sektorer deltar. Som medansvarlig for en godt forankret og helhetlig vannforvaltningsplan bør sektorer planlegge og påse at det settes av nok ressurser til å legge regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 til grunn for egen virksomhet, bidra til samordnet prosess ved å delta i møtearenaer

tilrettelagt for samhandlet deltakelse og medvirking, samt gjennomføre egne tiltak iht til regionalt tiltaksprogram

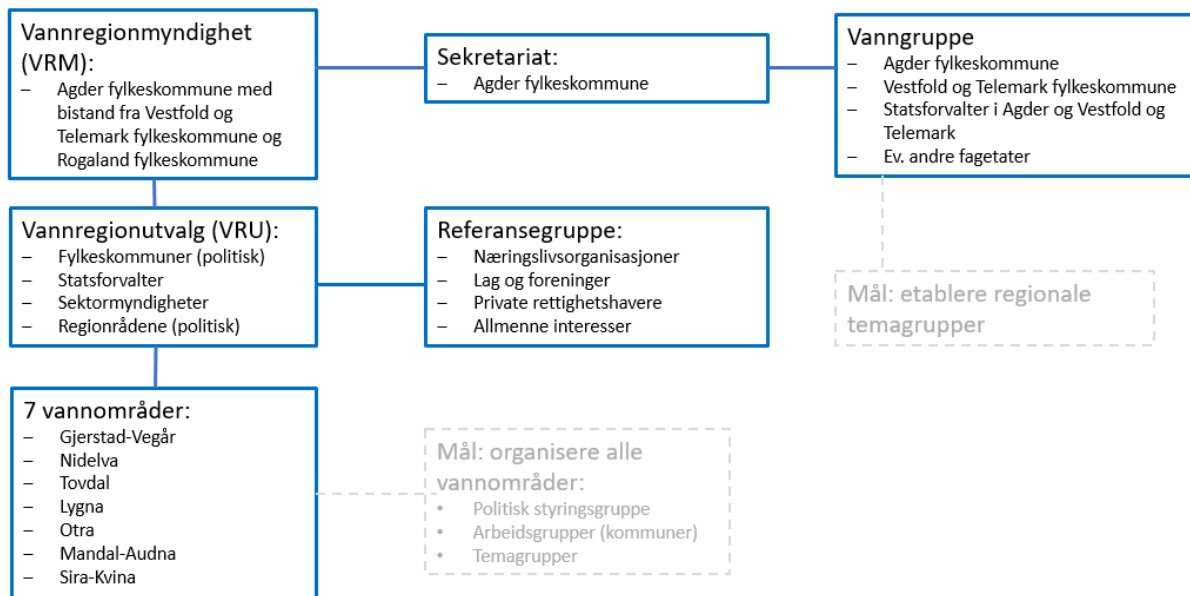
Den enkelte sektor er selv ansvarlig for finansiering av tiltak innen egen sektor. Å beregne ressursbehov for å gjennomføre tiltak i tråd med vannforvaltningplan, samt ressurser til tiltaksrettet overvåking må den enkelte sektor selv gjøre.

Det har ikke vært mulig på dette nivået å anslå ressursbehov for den enkelte sektor/ sektormyndighet.

I tabellene for arbeid på regionalt nivå og vannområdenivå, er ressurser knyttet til koordinering og samordning belyst (utover sektormyndighetenes arbeidsoppgaver). Det er altså beregnet et behov for sekretariats/koordinator-funksjon for å løse deler eller hele aktiviteten. På regionalt nivå er ressursbehovet til vannregionarbeidet i stor grad knyttet til eksisterende sekretariat for Vannregionmyndigheten.

På vannområdenivå er det forutsatt koordinatorstillinger for vannområdene, for gjennomføring av oppgitte aktiviteter.

Organisering av Agder vannregion:

Figur 1: Organisering av Agder vannregion 2022 - 2027. Kilde: Sammen for vannet - Planprogram til Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 - 2027.

Forklaring på forkortelser:

VRM = Vannregionmyndighet (Agder fylkeskommune)

VRU = Vannregionutvalg

FK = Fylkeskommune

K = Kommune

SF = Statsforvalteren

M-dir = Miljødirektoratet

NVE = Norges vassdrags- og energidirektorat

Dir-min = Direktoratet for mineralforvaltning

KLD = Klima- og miljødepartementet

OED = Olje- og energidepartementet

Handlingsprogram for Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027									
Arbeid som skal utføres på regionalt nivå		Hovedansvar	Medvirkende	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	PLANSYKLUS OG PROSESS								
1	Oppdatere handlingsprogrammet	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
2	Utarbeide årsplan i tråd med handlingsprogrammet	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
3	Gjennomføring av vannforvaltningsplan med tiltaksprogram	Alle	Alle						
a	Samordne planlegging av tiltaksgjennomføring i tråd med m/ tiltaksprogram og planens føringer og prioriteringer(avbøtende)	VRM	VO	x	x	x	x	x	x
b	Gjennomføring av tiltak i tråd med tiltaksprogram og i tråd planens føringer og prioriteringer	Sektorer	Alle	x	x	x			
d	Implementere regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 i de regionale planoppgaver	VRM	FK	x	x	x	x	x	x
e	Sikre at vannmiljøet ivaretas i tråd med vannforskriften, vannforvaltningsplan og nasjonale føringer i alle planer hvor vann blir berørt(forebyggende)	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
4	Overvåking								
a	Gjennomføring av regionalt overvåkingsprogram	SF	VO, sektorer	x	x	x	x	x	x
b	Tiltaksrettet overvåking	Sektorer	SF, VO	x	x	x	x	x	x
c	Problemkartlegging	Sektorer	SF, VO	x	x	x	x	x	x
5	Forberede ny planperiode 2028 – 2033 - Rullering	VRM	FK			x	x	x	x
a	Revidere planprogram	VRM	VO,FK			x	x	x	
b	Revidere dokumentet om hovedutfordringer	VRM	SF, VO og sektorer			x	x	x	
c	Høring Planprogram og hovedutfordringer	VRM	Alle					x	
d	Revidere tiltaksprogrammet:	VRM	Alle				x	x	x
e	Prosess med å vurdere nye tiltak inkl. kost/nytte	Sektorer	VRM og VO				x	x	x
f	Revidere vannforvaltningsplan							x	x
g	Oppdatere miljømålene	VRM	Alle					x	x
h	Revidere handlingsprogram	VRM	Alle					x	x
	Høring av vannforvaltningsplan med tiltaksprogram og handlingsprogram								x
6	Vann-Nett og Vannmiljø								
a	Registrere tiltak i Vann-Nett	Sektorer	VRM, SF og VO	x	x	x	x	x	x

b	Oppdatere/reklassifisere, miljøtilstand og risikovurdering av vannforekomster etter gjennomførte tiltak.	SF	Alle	x	x	x	x	x	x
c	Kvalitetssikre, forbedre og oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett og vannmiljø	SF	Alle	x	x	x	x	x	x
d	Oppdatere miljømål	VRM	Alle				x	x	
7	Rapportering								
a	Rapportere til Klima- og miljødepartementet på gjennomføring av den regionale planen	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
b	Rapportering av tildelte midler	VRM	VO	x	x	x	x	x	x
c	Utarbeide årsrapport på bakgrunn av rapportering fra VO	VRM	-	x	x	x	x	x	x
	SAMORDNING, DELTAKELSE og MEDVIRKNING								
	Politisk deltakelse								
8	Vannregionutvalget(VRU)	VRM	VRU	x	x	x	x	x	X
a	Politisk styringsgruppe	VRM - Fylkesordfører	Fylkespolitiske medlemmer av VRU	x	x	x	x	x	x
b	Arbeidsutvalg	VRM	M-dir, VO, SF og sektormyndigheter	x	x	x	x	x	x
9	Orienterer og forankrer i Regionrådene	VRM	VO og kommunene						
	Administrativ deltakelse:	VRM	FK, Kommunene						
10	Følge opp og samordne deltakelse på regionalt og nasjonalt nivå								
a	Møter i regional arbeidsgruppe(vanngruppa) – sikre helhetlige vannforvaltingsarbeid	VRM	VRM, FK, VO, SF og aktuelle sektorer	x	x	x	x	x	x
b	Arbeide for å bedre finansiering og prioritering av vannregionarbeidet i tiltaksfasen og i videre planprosess	VRM og FK	Alle	x	x	x	x	x	x
c	Samordne etablering av regionale temagrupper	VRM	Alle	x	x	x			
d	Møter i temagrupper – sikre helhetlig tematisk oppfølging	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
e	Følge opp og bidra i regionale tiltaks prosjekter og initiativer	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
f	Samordne med etablerte vassdragsgrupper og andre initiativer, hvor det er etablert pågående vannforvaltningsarbeid for å sikre samordnet prosess med arbeidet i vannregionen	VRM	VO og SF	x	x	x	x	x	x
11	Følge opp og bidra til samordnet deltakelse i og med vannområdene	VRM	VO og SF						
a	Veilede VO koordinatorene	VRM	FK og SF	x	x	x	x	x	x
b	Møter i vannområdeforumet	VRM	VO og SF	x	x	x	x	x	x

c	Delta i vannområdemøter ved behov	VRM	SF	x	x	x	x	x	x
12	Legge til rette for at brukerinteresser får mulighet til å medvirke								
a	Arrangere informasjons- og medvirkningsmøter	VRM	VO	x	x	x	x	x	x
b	Invitere til medvirkning i aktuelle møteforumer	VRM	VO	x	x	x	x	x	x
c	Holde den regionale referansegruppen orientert om arbeidet – brev og nettsider	VRM	VO	x	x	x	x	x	x
	RÅDGIVNING OG VEILEDNING								
13	Planveiledning, rådgivning og opplæring/kompetanseheving								
a	Rådgivning vannforskriften, miljømålene, §12 , vann i arealplaner og oppfølging av plansaker	Alle	Alle	x	x	x	x	x	x
b	Bidra til regionalt fokus på vann – samordne med andre aktiviteter og avdelinger i fylkeskommunen	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x
c	Kurs/ opplæring Vann-Nett saksbehandler og vannportalen tilrettelagt sektormyndigheter	VRM og SF	VO	x	x	x	x	x	x
d	Kurs/ opplæring Vann-Nett portal og vannportalen tilrettelagt brukerinteresser	VRM		x	x	x	x	x	x
e	Miljøfaglig rådgivning (ansvarlig myndighet følger opp sitt lovverk)	SF, NVE og M-dir, FK		x	x	x	x	x	x
14	Formidling								
a	Oppdatere nettsider – vannportalen, Fylkeskommunens hjemmeside.	VRM, FK,	ALLE	x	x	x	x	x	x
b	Jobbe med «folkelig» og pedagogisk formidling			x	x	x	x	x	x
c	Synliggjøre vannforvaltning i medier og sosiale medier	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x

Handlingsprogram for Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 – vannområdene									
Arbeid på vannområde nivå		Hovedansvar	Medvirkende	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	PLANSYKLUS OG PROSESS								
1	Utarbeide årsplan i tråd med handlingsprogrammet inkl budsjett	VO		x	x	x	x	x	x
2	Gjennomføring av vannforvaltningsplan med tiltaksprogram vannområdene	VO	Alle	x	x	x	x	x	x
a	Bistå vannregionen i arbeidet med oppfølging av vannforvaltningsplan m/tiltaksprogram	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
b	Samordne planlegging av tiltaksgjennomføring i vannområdene i tråd med m/ tiltaksprogram og planens føringer og prioriteringer	VO	Kommuner og SF	x	x	x	x	x	x
c	Gjennomføring av tiltak i tråd med tiltaksprogram og i tråd planens føringer og prioriteringer(avbøtende)	Kommuner som sektor	VO, SF, VRM	x	x	x	x	x	x
d	Implementere regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 i de kommunale planoppgaver(forebyggende)	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
f	Sikre at vannmiljøet og miljømål ivaretas i tråd med vannforskriften, vannforvaltningsplan og nasjonale føringer i alle kommunale planer hvor vann blir berørt(forebyggende)	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
d	Bidra til at tiltak oppdateres i Vann-Nett	Kommunen som sektor VO	VO, SF, VRM	x	x	x	x	x	x
3	Overvåking								
a	Bistå i arbeidet med gjennomføring av regionalt overvåkingsprogram	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
b	Planlegge tiltaksrettet overvåking og problemkartlegging i vannområdene	VO og kommunene	Kommunene og SF	x	x	x	x	x	x
4	Oppdatere kunnskapsgrunnlaget								
a	Bistå i arbeidet med å kvalitet sikre, forbedre og oppdatere kunnskapsgrunnlaget	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
5	Forberede ny planperiode 2028 – 2033 - Rullering								
a	Bistå i prosessen med å oppdatere planprogram og hovedutfordringer, samt sikre lokal politisk forankring	VO	kommunene			x	x	x	

	Bistå i prosessen med å oppdatere hovedutfordringer, samt sikre lokal politisk forankring	VO	Kommunene			x	x	x	
b	Bistå i arbeidet med å oppdatere miljømålene og oppdatere Vann-Nett	VO	Kommunene				x	x	
b	Bistå i arbeidet med rullering av vannforvaltningsplan	VO	Alle		x	x	x	x	
c	Revidere tiltaksprogrammet:								
c-1	Samordne prosess i vannområdene med å vurdere nye tiltak inkl. kost/nytte lokalt	VO	Kommuner, VRM og SF				x	x	x
6	Vann-Nett og Vannmiljø								
a	Registrere tiltak i Vann-Nett	Kommuner	VO	x	x	x	x	x	x
b	Bidra til å oppdatering/reklassifisering av miljøtilstand og risikovurdering av vannforekomster etter gjennomførte tiltak.	VO	Kommuner	x	x	x	x	x	x
c	Bidra til å kvalitetssikre, forbedre og oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett og vannmiljø	VO	Kommuner	x	x	x	x	x	x
7	Rapportering								
a	Årsrapport			x	x	x	x	x	x
b	Rapportere status for oppfølging av tiltaksprogram	VO	Alle	x	x	x	x	x	x
	SAMORDNING, DELTAKELSE og MEDVIRKNING								
8	Politisk deltakelse								
a	Møter i Styringsgruppa	VO	Kommunene, VRM	x	x	x	x	x	x
b	Orienterer om aktuelle saker i kommunestyre og byråd – eks saker knyttet til planprosess	VO	Kommunene, VRM						
	Skrive politiske saker ved behov	VO	Kommunene	x	x	x	x	x	x
9	Administrativ deltakelse								
a	Møter i arbeids- og prosjektgrupper	VO		x	x	x	x	x	x
b	Samordne etablering av temagrupper i vannområdene	VO		x	x	x	x	x	x
c	Møter i temagrupper – sikre helhetlig tematisk oppfølging	VO			x	x			
d	Samordne med etablerte vassdragsgrupper og andre initiativer, hvor det er etablert pågående vannforvaltningsarbeid for å sikre samordnet prosess med arbeidet i vannområdene og vannregionen			x	x	x	x	x	x
e	Holde VRU og VRM orientert om arbeidet i vannområdene, samt bidra til samordnet prosess mellom vannområdene og vannregionen			x	x	x	x	x	x
10	Legge til rette for at brukerinteresser får mulighet til å medvirke								
a	Opprette referansegruppe for vannområdet	VO	VRM, kommuner	x	x	x	x	x	x

b	Arrangere informasjons- og medvirkningsmøter	VO	VRM, kommuner	x	x	x	x	x	x
c	Invitere til medvirkning i aktuelle møteforumer	VO	VRM, kommuner	x	x	x	x	x	x
d	Holde referansegruppen orientert om arbeidet – brev og nettsider	VO	VRM, kommuner	x	x	x	x	x	x
RÅDGIVNING OG VEILEDNING									
11	Planveiledning, rådgivning og opplæring/kompetanseheving								
a	Veilede og bistå kommuner og andre aktuelle sektormyndigheter i forhold til oppfølging av vannforskriften, gjeldende vannforvaltningsplan og nasjonale føringer.	VO	VRM	x	x	x	x	x	x
b	Legge til rette for og å sikre medvirkning fra brukerinteresser på lokalt nivå	VO	VRM	x	x	x	x	x	x
c	Rådgivning vannforskriften, miljømålene, §12 , vann i arealplaner og oppfølging av plansaker	VO	Alle	x	x	x	x	x	x
d	Bidra til lokalt fokus på vann	VRM	Alle	x	x	x	x	x	x

Handlingsprogram for Regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027- Sektormyndigheter									
Oppgave for sektormyndigheter:		Hovedansvar	Medvirkende	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	Gjennomføring av vannforvaltningsplan med tiltaksprogram								
a	Legge regional plan for vannforvaltning i Agder vannregion 2022 – 2027 til grunn for egen virksomhet	Sektormyndighet		x	x	x	x	x	x
b	Bidra til samordnet prosess ved å delta i møtearenaer tilrettelagt for samhandlet deltakelse og medvirkning	Sektormyndighet	VRM og VO	x	x	x	x	x	x
c	Gjennomføring av tiltak iht. regionalt tiltaksprogram	Sektormyndighet		x	x	x	x	x	x
25	Overvåking								
a	Gjennomføring av regionalt overvåkingsprogram	Alle	SF	x	x	x	x	x	x
	Ved behov gjennomføre tiltaksrettet overvåking og problemkartlegging	Sektormyndighet							
2	Oppdatere kunnskapsgrunnlaget								
a	Oppdatere vannmiljø og Vann-Nett med nye vannmiljødata som grunnlag etter gjennomførte tiltak	Sektormyndighet	Alle	x	x	x	x	x	x
b	Kvalitet sikre, forbedre og oppdatere kunnskapsgrunnlaget i van-Nett	Sektormyndighet		x	x	x	x	x	x
3	Forberede ny planperiode 2028 – 2033 - Rullering								
a	Delta i arbeidet og ivareta eget sektoransvar i tråd med vannforskrift og nasjonale føringer, både ved rullering av planprogram, hovedutfordringer og vannforvaltningsplan med tiltaksprogram	Sektormyndigheter		x	x	x	x	x	x
b	Delta i møtearenaer tilrettelagt for samhandlet deltakelse og medvirkning	Alle		x	x	x	x	x	x
4	Rapportering								
a	Rapportere på bruk av § 12. Sektormyndighetene må sende kopi av vedtak til VRM fram til teknisk løsning er på plass i Vann-Nett	Sektormyndigheter		x	x	x	x	x	x